

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

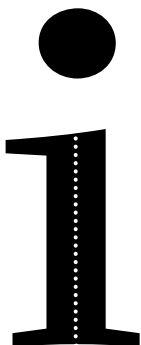
No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

info@boomamsterdam.nl
www.boomuitgeversamsterdam.nl

Ter introductie

‘WE ZIJN VERLEGEN GERAAKT met de omgang van verschil’, constateert de bestuurskundige Paul Frissen in deze CDV. Met de uitbouw van de verzorgingsstaat zijn we gefixeerd geraakt op gelijkheid. De waardering van verschil is verder onder druk komen te staan door onbehagen rond het integratiedebat. Het zoeken naar een nieuwe gemeenschappelijkheid is nu de norm geworden. Toch zullen we volgens hem opnieuw het vermogen moeten ontwikkelen om met verschillen om te kunnen gaan. Niet alleen de ontwikkelingen in de steeds mondiger samenleving nopen daartoe, maar ook de komende heroriëntatie op het functioneren van de staat. We zullen toe moeten naar een nieuwe verantwoordelijkheidsverdeling tussen het politieke, publieke en het private domein. Pluriformiteit en verschil zijn hiervoor betere uitgangspunten dan centralisme en uniformiteit. Juist het christendemocratisch geluid mag in dit debat krachtiger klinken.

* * *

Inderdaad, want binnen de christendemocratische visie op de samenleving past de fixatie op gelijkheid, centralisme en uniformiteit niet goed. Deze CDV, getiteld *Amsterdam is Ameland niet*, verkent de waarde van verschil en richt zich met name op de vraag wat de christendemocratische visie op de samenleving betekent voor de wijze waarop lokaal bestuur vormgegeven zou moeten worden. Veel meer dan nu het geval is zouden daarbij vergroting van de autonomie van gemeenten en differentiatie van taken tussen gemeenten de leidraden moeten zijn.

Deze uitgave is in zekere zin te beschouwen als een vervolg op de CDV-uitgave *Thorbeckse Twisten* van twee jaar geleden (Lente 2007). Hierin stond vooral de competentiestrijd tussen de verschillende bestuurslagen centraal. Startpunt is nu de waarneming dat eenvormigheid de kracht van samenleving en die van het lokaal bestuur

ondermijnt. In het redactioneel wordt het hoe en waarom van deze inzet nader geduid. De vervolgvraag is natuurlijk hoe die vitaliteit en veerkracht wel te bevorderen is. Dit kan naar de overtuiging van de schrijvers van de bundel door op de juiste wijze verschil te maken en te differentiëren.

* * *

In het eerste deel belichten we hoe de kracht van het lokale voor de samenleving kan worden verzilverd. Dit deel wordt geopend door een bijdrage van Hamilcar Knops van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA. Hij betoogt dat de christendemocratie geknipt is voor de stad. Uit de verkiesingsuitslag van de afgelopen gemeenteraadsverkiezingen bleek dat het CDA slecht scoorde in de steden, maar hieruit moet niet de overhaaste conclusie getrokken worden dat christendemocratisch denken niet goed bij de stad past. Juist in de stad, met haar diversiteit en dynamiek, komt christendemocratische politiek tot zijn recht. Na Knops laat Zijdeveld zien hoe zowel staat- en marktdenken als populisme het uniformisme bevorderen. Verder vindt u er bijdragen van Jean-Pierre Wils over de romantische hang naar een homogene samenleving en laat Auke van der Woud zien hoe ook het platteland door eenvormigheid bedreigd wordt.

* * *

In het tweede deel gaan we na wat differentiatie in het lokaal bestuur zou kunnen betekenen. Rien Fraanje betoogt dat dit het nieuwe motto zou moeten zijn voor lokaal bestuur, meer nog dan decentralisatie. Ruimte voor verschil tussen gemeenten is nodig en betreft beleidsvrijheid, taken en wellicht ook structuren. Kees Jan de Vet stelt in dit verband dat de benodigde forse reductie van Haagse beleidsambities wel eens een bevrijding voor gemeenten kan zijn en een versterking van de kracht en kleur van de lokale democratie kan betekenen. Peter Boorsma laat zien waarom een breuk met het gelijkheidsdenken nodig is en hoe financiële ruimte voor gemeenten daarbij kan helpen.

Verder geven de CDA'ers Sjaak van der Tak en Loes van Ruijven-van Leeuwen in twee interviews op verschillende wijze aan hoe in hun optiek het bestuur moeten worden ingericht zodat het de burgers niet in de weg zit, maar juist ondersteunt.

* * *

Tussen het eerste en tweede deel treft u een interessant essay aan van Everard de Jong. Hij gaat op fundamentele wijze in op de vraag naar de verhouding tussen diversiteit en gezamenlijkheid.

In de rubriek DWARS buigen Joop van Rijswijk en Ruud Koole zich over de prikkelende vraag in hoeverre er bij regeringen met CDA en PvdA sprake is van een repeterende breuk.

* * *

In de boekbesprekingen leest u onder meer een bijdrage van Johan Graafland, die *De balans van Bovenberg* bespreekt, en Wouter Beekers, die zich buigt over de bundel *Christelijk Sociaal Denken*. Voor de bestuurlijk geïnteresseerden bieden vooral de besprekingen van Wim Kuiper en Leo Kinkers stof tot nadenken.

Jan Prij, redactiesecretaris *Christen Democratische Verkenningen*

NIEUWE HOOFDREDACTEUR: PIETER JAN DIJKMAN

Pieter Jan Dijkman (30) is door het bestuur van het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA per 1 april benoemd tot hoofdredacteur van *Christen Democratische Verkenningen*. Dijkman was werkzaam als politiek redacteur bij het *Reformatisch Dagblad*. Hij heeft verschillende artikelen over politieke geschiedenis op zijn naam staan en is tevens redacteur van *Wapenveld*. Daarnaast werkt hij op dit moment aan de VU aan een proefschrift over politieke geschiedenis.

Dijkman volgt Marcel ten Hooven op, die zijn journalistieke loopbaan elders vervolgt. Onder leiding van Ten Hooven zijn twee jaar een aantal interessante en verdiepende themanummers tot stand gebracht. We hebben er alle vertrouwen in dat deze traditie onder Dijkman met kracht en enthousiasme zal worden voortgezet.

Raymond Gradus, directeur Wetenschappelijk Instituut voor het CDA
Jan Schinkelshoek, voorzitter redactie *Christen Democratische Verkenningen*